

hoe ontsnap je uit een keurslijf?

Wie kent haar niet? De eigenzinnige keizerin Elisabeth van Oostenrijk (1837-1898), ook bekend als de rebelse en ongelukkige Sisi, die op haar zestiende wereldgeschiedenis schreef door haar sprookjeshuwelijk met haar neef, keizer Frans Jozef van Oostenrijk. Haar gevoelige ziel bleek echter niet opgewassen tegen de vele intriges van het hof. Haar leven is vaak geromantiseerd, in boeken, films en televisieseries.

Zelden komt het zo aangrijpend tot leven als in de bejubelde musical *Elisabeth*. Een kwart eeuw na de Nederlandse première komt deze topmusical over het leven van deze opvallend moderne vrouw terug naar de theaters. Speciaal voor Chassé blikken hoofdrolspelers Pia Douwes (60) en Danique Dusée (24) vooruit op de jongere en oudere Sisi.

“Elisabeth zit in mijn hart, mijn hoofd en mijn bloed. Van alle vrouwen die ik heb vertolkt is dit de allermooiste rol. Ik begrijp vooral haar melancholieke kant steeds beter.”

– Pia Douwes

“Al leven we in een andere tijd, ik denk dat jonge mensen zich kunnen herkennen in Elisabeths worsteling om te ontsnappen aan een harnas. Toen zorgde hofetiquette voor een beklemmend keurslijf, nu is dit vaak de dwang van sociale media.”

– Danique Dusée

De een was nog niet geboren toen de ander al de sterren van de hemel zong in de wereldpremière van *Elisabeth, de musical*, in 1992 in Wenen. Pia Douwes (Amsterdam, 1964) deed begin jaren negentig auditie voor de titelrol in deze aangrijpende musical over het dramatische leven van keizerin Elisabeth, nadat al 400 meisjes vóór haar niet goed genoeg waren bevonden. Douwes wist tijdens de auditie nog niet dat het artistieke team van plan was de rol te splitsen, zoals het script oorspronkelijk voorschreef. Maar de makers zagen in haar doorleefde podiumkarakter zowel de jonge als oude Sisi terug en besloten haar de hele rol te laten creëren. De musical werd Douwes' internationale doorbraak: als Nederlandse ster vertolkte ze *Elisabeth* in verschillende talen op grote podia in heel Europa.

Pia Douwes als Elisabeth

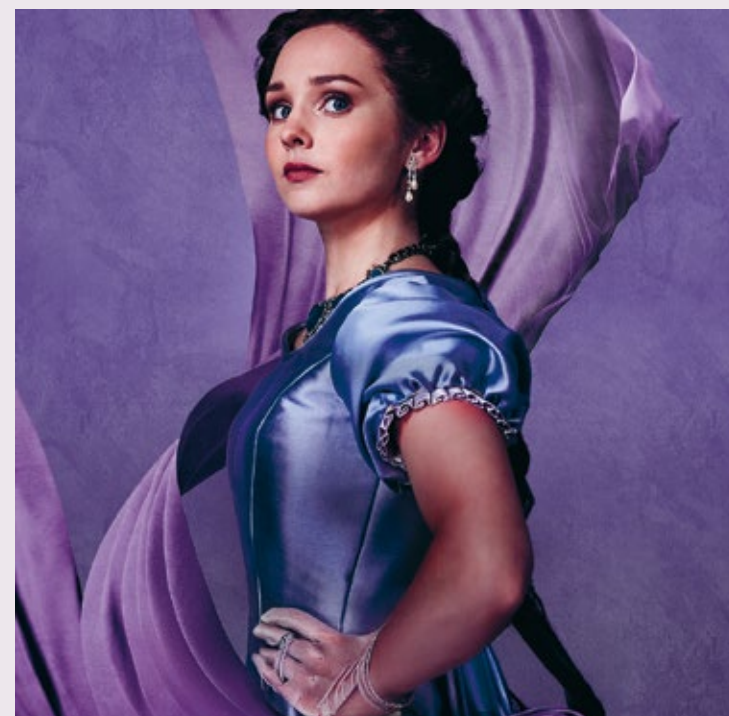
In 1999 beleefde deze musical met keizerlijke allure ook de Nederlandse première. Nu, een kwart eeuw later, komt *Elisabeth* terug naar de theaters, met twee vrouwen in de hoofdrol. Douwes, inmiddels internationaal een grote musicalster, vertolkt de oudere keizerin, die worstelt met alle verlies, verdriet, beklemming en melancholie. Danique Dusée (Tilburg, 2000), net afgestudeerd aan de opleiding muziektheater van de Fontys Hogeschool in Tilburg, maakt met haar sprankelende stem haar musicaldebuut als de jonge Sisi, die vol vertrouwen haar hart schenkt aan keizer Frans Jozef maar langzaam vermalen wordt door alle hofintriges.

voorbeeldfunctie van geliefd icoon

Hoewel Douwes de rol door en door kent, biedt deze samenwerking met Dusée, haar een nieuwe uitdaging om weer een ander aspect van Sisi's karakter te ontdekken. "Elisabeth zit in mijn hart, mijn hoofd en mijn bloed. Van alle vrouwen die ik

Guido Gottenbos als Frans Josef

Danique Dusée als jonge Elisabeth

heb vertolkt is dit de allermooiste rol. Ik begrijp vooral haar melancholieke kant steeds beter", vertelt Douwes tijdens een ontmoeting tussen beide hoofdrolspeelsters. "Door stemproblemen heb ik ook met overbelasting en depressies geworsteld. Ik herken de druk van een keurslijf waarin je wordt geperst om dag en nacht te moeten presteren. Ik heb ook moeten vechten om te worden gezien en gewaardeerd om wie ik echt ben."

Dusée bereidt zich voor op haar debuut door zich helemaal in te lezen in het tragisch verlopen leven van de eigengereide, reislustige Sisi. "Ik kijk alle films en series en lees boeken over de

Habsburgse monarchie." Volgens haar spreekt het historische personage van Sisi nog steeds tot de verbeelding. "Al leven we in een andere tijd, ik denk dat jonge mensen zich kunnen herkennen in Elisabeths worsteling om te ontsnappen aan een harnas. Toen zorgde hofetiquette voor een beklemmend keurslijf, nu is dit vaak de dwang van sociale media." Een echte feministe zouden beiden vrouwen de keizerin niet willen noemen. "Ze zocht haar eigen weg maar ging niet de barricade op voor maatschappelijke vrouwenrechten." Wel dichten ze Sisi een voorbeeldfunctie toe. Douwes: "Als keizerin was ze populair bij het volk. Ze wilde reizen en zelfstandige keuzes maken. Ze was een van eerste vrouwelijke amazones op hoog niveau." Dusée: "Net zoals prinses Diana binnen de Britse monarchie uitgroeide tot een geliefd icoon, zo kwam Sisi's spontane, rebelse karakter in die vormelijke keizerlijke entourage wel feministisch over."

William Spaaij als Lucheni

gevecht om bestaansrecht

Hoe Sisi vecht voor haar vrijheid om te mogen zijn wie ze is en daarbij de dood geregeld op haar pad trof, vinden ze een van de krachtigste motoren van de musical. Er zijn bovendien ook parallellen te trekken tussen die revolutionaire tijd rond de ondergang van het Habsburgse rijk, bijna twee eeuwen geleden, toen de ontevreden onderklasse in opstand kwam tegen de elite, en het rumoerige Europa van nu, waarin nationalisme en polarisatie sterk de kop opsteken. Net als nu kreeg het antisemitisme rond 1870 weer wind in de zeilen. Douwes: "L'histoire se répète. We leren het nooit. De musical is ook een spiegel voor deze tijd."

Voor allebei is en blijft het een meisjesdroom om als Sisi in die prachtige keizerlijke garderobe te mogen schitteren.

Milan van Waardenburg als De Dood

En natuurlijk zullen ze samen garant staan voor een ontroerende vertolking van het beroemde musicallied *Mijn leven is van mij*: "Ik wil niet gehoorzaam getemd en onpassend zijn / Ik wil niet fatsoenlijk geremd en volwassen zijn / Ik ben niet van jou nee ik ben vrij / Mijn leven is van mij!"

Ann Van den Broeck als Sophie

Elisabeth, de musical staat van 28 mei t/m 8 juni in Chassé Theater, met acht avondvoorstellingen en vier matinee's.